

POLICY VID HOT, VÅLD OCH TRAKASSERIER MOT ANSTÄLLDA OCH FÖRTROENDEVALDA I TIMRÅ KOMMUN

Fastställd av kommunstyrelsen 2014-03-11, § 59

Inledning

Timrå kommuns anställda och förtroendevalda ska känna sig trygga i sina arbeten och uppdrag. Arbetsmiljön ska så långt som möjligt minimera risker för hot, trakasserier, våld och andra incidenter. Våld eller hot ska inte i någon form accepteras. Den som blivit utsatt för våld eller hot om våld skall utan dröjsmål få stöd och hjälp för såväl fysiska som psykiska skador och besvär.

Det är viktigt att göra en bedömning av risken för hot och våld både på arbetsplatsen som helhet och för enskilda arbetssituationer.

Otillåten påverkan

Begreppet ”otillåten påverkan” omfattar en rad olika handlingar som syftar till att påverka politikernas och tjänstemäns beslutfattande. När denna typ av brott begås på ett organiserat och systematiskt sätt kan det allvarligt skada det demokratiska systemet. Otillåten påverkan kan handla om påtryckningar som:

- Trakasserier som till exempel kränkningar, ofredande eller subtila hot
- Hot som utpressning eller direkta straffbara påtryckningar som hot om våld
- Fysiskt våld mot person eller egendom
- Korruption i form av otillbörliga erbjudanden av olika slag

Otillåten påverkan kan innebära en svår kränkning och leda till psykiska eller fysiska skador för den som drabbas. Det är också ett arbetsmiljöproblem och kan vara ett säkerhetsproblem både för den drabbade och kommunen. Det är av största vikt att alla hjälps åt för att motverka och förebygga otillåten påverkan så att rättssäkerhet och demokrati inte undergrävs.

Kontakta vid behov kommunens säkerhetschef för samråd om du blir utsatt för otillåten påverkan. Polisanmäl alltid otillåten påverkan. Tillbud ska alltid anmälas till säkerhetschefen.

ANSTÄLLDA

Ansvar

Arbetsmiljöansvaret åligger respektive chef enligt gällande delegationsordning. Respektive chef ansvarar för:

- Medarbetarnas säkerhet, utbildning och beredskap inför eventuella hot eller våldssituationer.
- Att den drabbade medarbetaren snabbt får hjälp och stöd för att förebygga och lindra såväl fysisk som psykisk skada.
- Att göra riskanalyser för de arbeten och aktiviteter som medarbetare utför eller kommer att utföra.
- Att rapport om tillbud och arbetsskada alltid tillsänds säkerhetschefen.
- Att vid behov av stöd eller vid en incident kontakta säkerhetschefen.

Anställda i Timrå kommun ska vara risk- och säkerhetsmedvetna och följa de säkerhetsrutiner som finns, rapportera när något avviker från det normala samt delta i erbjudna utbildningar.

Säkerhetschefen har ett övergripande samordningsansvar för dessa frågor och ska biträda förvaltningar och andra enheter i det förebyggande arbetet.

Förebyggande arbete

Arbetsgivaren ska förebygga händelser genom kartläggning av riskbilden på arbetsplatsen. Respektive chef ansvarar i detta arbete för att:

- Informera nyanställd personal
- Ge kontinuerlig handledning och utbildning
- Bemanna så att säkerhet kan tillgodoses
- Beakta risker vid ensamarbete
- Se till att den anställde har tillräcklig utbildning för de arbetsuppgifter som ska utföras
- Skapa tydliga rutiner om hur personalen ska agera i en hot- eller våldssituation
- Kartlägga förekomsten av hot och våld minst en gång per år som en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet
- Kartläggning också sker vid ny verksamhet, nya lokaler eller andra förändringar som kan påverka säkerheten
- Kartläggningen behandlas vid arbetsplatsträffar och i samverkansgrupper enligt gällande samverkansstruktur.

Förvaltningsvisa styrdokument bör finnas där detta är ändamålsenligt. Sådana finns idag vid Socialförvaltningen, Barn- och utbildningsförvaltningen och Kommunledningskontoret.

FÖRTROENDEVALDA

Syftet med att förebygga våld, hot om våld och trakasserier mot förtroendevalda är att den eller de som drabbas ska:

- förbli opåverkade i sitt uppdrag och beslutsfattande
- kunna utföra sitt uppdrag utan inskränkningar
- känna godtagbar trygghet och säkerhet under sitt uppdrag och i övriga sammanhang.

Akuta åtgärder vid hot- eller våldssituation

- Larma snabbt via t.ex. telefon 112 eller personlarm
- Vid akutsamtal uppge vem du är, plats, skador, hot, drabbade samt telefonnummer man når dig på
- Förebygg risk för nya angrepp och skador
- Kontakta anhöriga och arbetsplats.

Egna åtgärder

Spara all information och dokumentation om hot eller trakasserier som du utsatts för brevledes, i din dator, mobiltelefon eller annan plattform. Detta kan användas som bevismaterial. Notera namn och telefonnummer till personer som hört eller sett vad som hänt.

Kontakta snarast kommunens säkerhetschef för samråd och stöd vid bedömning av eventuellt hot, behov av lämpliga skyddsåtgärder med mera. Vid behov kontaktas polisen för samråd. Skyddsåtgärder kan exempelvis vara personlarm, förstärkt bevakning eller personskydd.

Polisanmälan

Om någon blir utsatt för hot, våld eller trakasserier är det viktigt att en polisanmälan görs. Samråd kan vid behov ske med kommunens säkerhetschef för bedömning av detta. En anmälan ger polisen större möjligheter att förhindra att gärningspersonen upprepar brott samt möjliggör att personen kan åtalas samt eventuellt betala ersättning för skador.

Politiker har lagstadgad rätt att begära att polisanmälan blir åtkomstskyddad. Detta innebär att endast de tjänstemän hos polisen som är berörda och arbetar med ärendet kan ta del av innehållet.

Om ett angrepp kan bero på gärningspersonens negativa inställning till den drabbades hudfärg, nationella eller etniska ursprung, religionstillhörighet, trosbekännelse eller sexuella läggning är det viktigt att detta anges vid polisanmälan. Detta klassas som hatbrott och kan leda till straffskärpning vid lagföring.

Den som drabbas av hot, våld eller trakasserier har i de allra flesta fall rätt att ta med en stödperson vid besök hos polisen. Den drabbade bestämmer själv vem som ska vara stödperson.

Den som drabbas kan även få ett målsägandebiträde. Om det beviljas är det kostnadsfritt. Målsägandebiträdet ger stöd genom hela den juridiska processen. Eventuellt önskemål om målsägandebiträde ska framföras till polis eller åklagare.

Skydd för hotade

Polisen kan erbjuda åtgärder för hotade som behöver skydd. På de flesta polismyndigheter finns brottsoffersamordnare som arbetar med stöd och skydd för brottsoffer. Polisen bedömer hur stort behovet av skydd är och vilken skyddsåtgärd man sätter in i det enskilda fallet. Exempel är rådgivning, bevakning och olika tekniska hjälpmedel.

Internt i kommunen kan, då behov finns, tillhandahållas förstärkt skydd. Detta arrangeras i samråd med kommunens säkerhetschef.